

Değişen Rollerim

Kazanım Ders Notu - 1

» Rollerimiz

- Bir işte bir kimsenin üstüne düşen göreve **rol** denir. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli sosyal roller üstleniriz.

Örneğin; aile içinde çocuk, okulda öğrenci, spor takımında oyuncu rolünü üstlenebiliriz.

- Aile, bireyin içinde yer aldığı ilk sosyal kurumdur. Bunu daha sonra akraba, arkadaş çevresi ve okul takip eder. Kısacası yaşımıza göre zaman içerisinde bu gruplarda farklı roller üstleniriz.
- Rollerimizin bir kısmı **doğuştan sahip olduğumuz roller**dir. Bu roller evlat ya da kardeş olmak gibi biyolojik özelliklerimizden kaynaklanan, herhangi bir ilgi ve yetenek gerektirmeyen rollerimizdir. Bunları seçme imkânımız yoktur.

Örneğin; evlat, kardeş, torun, yeğen, kuzen ...

- Bazı rollerimiz ise isteğimizle çalışarak, başarı göstererek **sonradan sahip olduğumuz roller**dir. Bunlar özgür irademizle katıldığımız grupların bize yüklediği rollerdir.

Örneğin; sınıf başkanı, takım kaptanı, solist ...

- Rollerimiz, içinde bulunduğumuz gruba veya kuruma göre değişebilir ve çeşitlilik gösterebilir.

Aile içinde abi, okulda öğrenci, sınıfta başkan, markette müşteri, futbol takımında kaleci, müzik grubunda solist olmak gibi.

- Sosyal roller zaman içinde değişebilir. Bir öğrencinin eğitimini tamamlayarak doktor ya da pilot gibi mesleklere sahip olması bu duruma örnek olarak verilebilir.
- Bireyler tek bir grup içinde farklı roller de üstlenebilirler.

Örnek;

12 yaşındaki Yusuf; aile içinde evlat, kardeş, abi ve torun gibi roller üstlenebilir.

- Rollerimiz bize birtakım haklar ve sorumluluklar yükler.

» Haklarımız

- **Haklarımız** hukukun çizdiği sınırlar çerçevesinde sahip olduğumuz kazanımlar ya da yapabileceklerimizle ilgilidir.

Örnek: Okulun imkanlarından faydalanmak

» Sorumluluklarımız

- Sorumluluklarımız ise üstlendiğimiz rollerimizin gereklerini yerine getirmeye ilgilidir.

Örnek: Okul kurallarına uymak

» Mesleki Rol

- Eğitim öğretim hayatımızı tamamladıktan sonra meslek grupları içinde yer alırız.
- İçinde yer aldığımız meslek grubunun gerektirdiği davranışlara ve kurallara uygun hareket etmeye **mesleki rol** denir.
- Mesleki rollere ilişkin beklentiler yazılıdır; sosyal rollere ilişkin beklentiler ise yazılı değildir. Örneğin, öğretmenlerin kanun ve yönetmelikler çerçevesinde belirlenmiş görev ve sorumluluklarının yanında toplumun da onlardan bazı beklentileri vardır. Toplum öğretmenlerden dürüst, fedakâr ve örnek insan olmalarını beklemektedir.

Meslek / Rol	Görev / Sorumluluk	Toplumsal Beklentiler
Öğretmen	Eğitim-öğretim	Örnek insan olmak
Meslek / Rol	Görev / Sorumluluk	Toplumsal Beklentiler
Hakim	Adalet	Tarafsız olmak